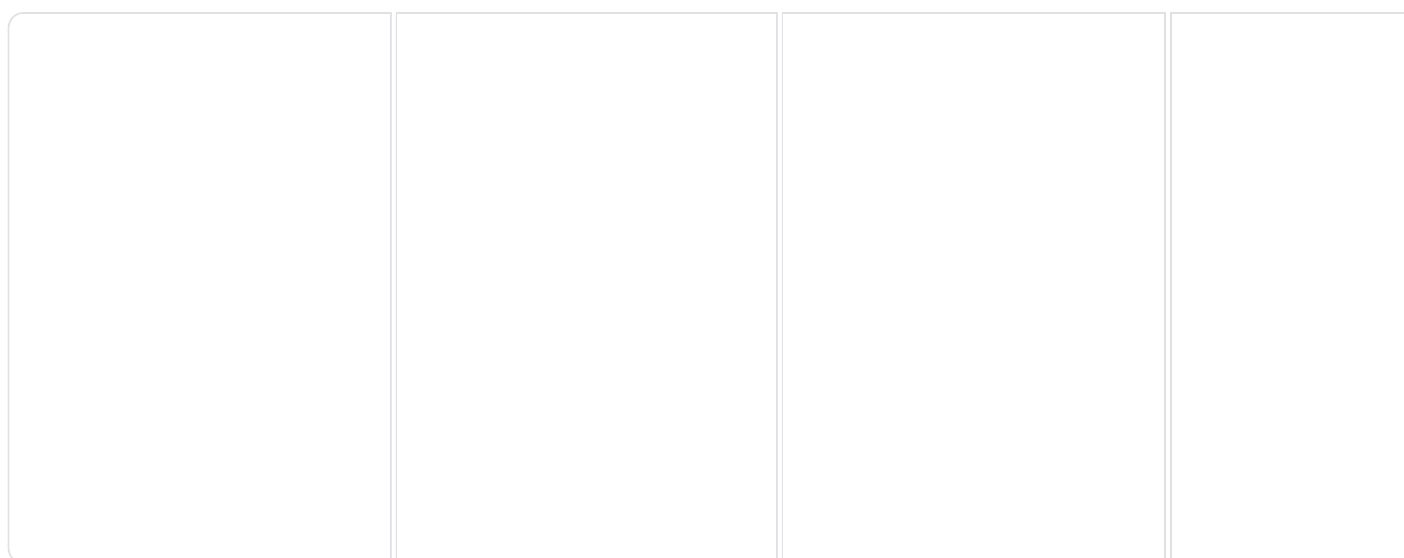

Traži ...

(/)

**OGLASITE VAŠE PONUDE ONDJE
GDJE TO SVI VIDE!**

(/index.php/component/banners/click/197)

Ovdje ne trebaš brinuti o javnom prijevozu ili automobilu

Svi dosadašnji sugovornici na Cres su došli iz drugih dijelova Hrvatske ili iz susjednih država, ali posljednjih se godina sve više radnika doseljava iz dalekoistočnih zemalja. Stoga bi ovaj feljton bio nepotpun bez nekog od njih, koliko god su doseljenici iz Nepala, Filipina, Indije ili Pakistana često "nevidljivi".

(/images/novosti/2023-11/lukacergolj-ferdinandmolina.jpg)

Luka Cergolj sa suprugom te Lim Ferdinand Molina / foto: W. S.

Posljednja dva sugovornika čije ćemo životne priče predstaviti u ovom feljtonu na Cres su stigli ove godine i među njima nema gotovo nikakvih sličnosti osim što su obojica došli iz velikih država - Lim Ferdinand Molina rodom je s Filipina, a Luka Cergolj u Cres se doselio iz Južnoafričke Republike.

Lim Ferdinand Molina – jedini Filipinac u Cresu

Filipini su otočna država u Jugoistočnoj Aziji na čijih 7.100 otoka, točnije na 860 naseljenih, živi oko 114 milijuna stanovnika. Mnogo je nezaposlenih, a i oni koji rade nisu zadovoljni plaćama, pa posao često traže izvan domovine. Procjenjuje se da Filipinci zaposleni u inozemstvu godišnje oko 35 milijardi američkih dolara šalju svojim obiteljima. Među njima je i Lim Ferdinand Molina, rođen 1970. godine, u vrijeme dok je Filipinima vladao Ferdinand Marcos po kojem je dobio ime. Kao dvadesetogodišnjak je otišao s Filipina "trbuhom za kruhom" i od tada je promijenio nekoliko država i više različitih poslova.

- Godine 1991. sam otišao u Saudijsku Arabiju gdje sam radio u bolnici, od 2007. do 2009. sam radio u Iraku kao kuhar, a od 2011. do 2015. u Kanadi kao vozač valjka. Između tih poslova vraćao bih se na Filipine. Od 2015. do 2018. sam u Katru, opet kao kuhar, pa sam se par godina vratio na Filipine, da bih opet otišao u Katar gdje sam bio do kraja 2022., ovaj put kao vozač autobusa - nabraja Molina zemlje u kojima je radio.

No, zarada u Katru nije bila dovoljna za uzdržavanje obitelji pa je tražio bolje plaćeni posao i našao ga je u Hrvatskoj gdje se zaposlio u poduzeću "Arriva". U Hrvatsku je došao u siječnju ove godine, bio mu je to prvi put da je u Europi.

- Na Filipinima imam suprugu koja je domaćica i 16-godišnjeg sina koji ide u školu. Kćer ima 25 godina i radi na Tajvanu. Osim njih, imam živu majku koja je srčani bolesnik, a otac mi je umro. Od svoje plaće izdržavam ženu i sina, a pomažem i majci. Imam i pet sestara koje su udane, opisuje Molina svoju obiteljsku situaciju. Daleko od doma utjehu nalazi u vjeri. Osamdeset posto Filipinaca su katolici, pa tako i Molina.

(/images/novosti/2023-11/ferdinand-molina2023ws.jpg)- Vjera mi je jako bitna i sretan što je u Cresu crkva blizu mog stana. Svake sam nedjelje na misi u franjevačkoj crkvi. Jedini sam Filipinac u crkvi, a sad i jedini Filipinac u Cresu. Bio je još jedan koji radi u tvrtki "Orada", ali sad je u Rijeci - kaže Molina koji, osim u crkvu, nigdje ne izlazi.

- Ne susrećem puno ljudi jer, kad ne radim, stalno sam u stanu, ali svi oni s kojima sam u kontaktu vrlo su ljubazni prema meni. Posebno tu mislim na mog prometnika koji je odmah rekao da ga slobodno zovem kad god nešto trebam. Ponekad odem u dućan i, ako ne razumiju moj engleski, prevedem na mobitelu ono što želim kupiti i pokažem prodavačici - kaže Molina, a kad je već spomenuo dućan, nametnulo se pitanje prehrane.

- Hrana je ovdje drugačija. Jedem puno povrća, ali ovdje ne mogu naći, primjerice, ampalayu koju jako volim. Nedostaju mi i začini na koje sam naviknut. Najbliži filipinski dućan je u Zagrebu i tamo bih sve to mogao kupiti, ali nemam prilike ići u Zagreb - skroman je Ferdinand Molina u svojim zahtjevima. Mnogima je neobično kad uđu u autobus i naiđu na vozača Filipinca koji ne zna hrvatski, ali bitno je da ih zna odvesti na odredište. Trenutno Lim Ferdinand vozi na relacijama po otoku, a prije Cresa kratko je bio u Rijeci i vozio na linijama prema Crikvenici.

- U Rijeci je bilo drugačije, veća je bila gužva, veće udaljenosti do posla, od stana do garaže mi je trebalo 25 minuta pješke. U Cresu je sve na nekoliko minuta i tu mi se jako sviđa. Naučio sam moto "Cres - no stress" i doista je tako, kaže Molina kojega u Cresu veseli što je blizu mora koje ga podsjeća na dom.

- Na Filipinima sam posljednji put bio od 2018. do 2021. godine. S obitelji komuniciram najčešće porukama, rijetko telefonom. Nadam se da ću sljedeće godine otići na odmor na Filipine i vidjeti svoje - kaže Lim Ferdinand Molina, trenutno jedini Filipinac u Cresu.

Luka Cergolj - nakon Afrike ogromnih kontrasta mir pronašao u Cresu

Luka Cergolj je rođen u Rijeci, obiteljske korijene vuče s Kvarnera i iz Istre, a cijeli život je proveo u Zagrebu, sve dok se 2011. godine nije odselio u Južnoafričku Republiku. Do preseljenja u Afriku svako je ljeto provodio na Cresu gdje je njegova obitelj imala vikendicu.

- Familija s tatine strane je na Cres došla još sredinom pedesetih i dogovorili su se da će Cres biti mjesto okupljanja za članove obitelji koji su se s vremenom raštrkali posvuda. Tu smo se nalazili barem preko ljetnih praznika, ali dolazili smo i za Božić i Novu godinu, kad god bismo mogli spojiti neke slobodne dane ili vikend. Svi smo zaljubljeni do ušiju u ovaj otok. I ja sam većinu ljeta provodio tu, a dio ljeta bih bio kod none i nonića u Lovranu. Kad sam ušao u tinejdžerske godine lutao sam posvuda, ali Cres mi je uvijek bila baza - opisuje Luka svoje djetinjstvo i mladost.

Ali kako je došlo do toga da se odseli, ni manje ni više, nego u Afriku?

- Bio sam jedan od onih koji je govorio svojim prijateljima "Ne možeš biti toliko očajan da ženu tražiš online, idi van, socijalna smo bića, upoznaj nekog, što će ti to". I onda se to meni dogodi. Kad se Facebook tek otvorio i na njemu se gotovo ništa nije moglo raditi, na nekom tulumu me prijateljica pitala imam li tu platformu za povezivanje ljudi. Dodala me neka ženska iz Afrike, zvala se Zinziswa, mene i vjerojatno još 300 ljudi, pa nisam puno razmišljao o tome. Facebook se razvijao, mogao si prijatelje "pikati", poslati poruku, pa komentirati slike... Počeo sam pričati s njom, s njezinim bratom, prijateljima. Godine su prolazile, ja sam imao svoje cure, a ona svoje dečke. Bila mi je besplatni Dr. Phil kad mi je trebalo, znao sam da se nikad nećemo vidjeti pa sam pred njom mogao istresti dušu. Kako smo sazrijevali, počeli smo ozbiljnije pričati o životu - opisuje Luka kako se, tada samo "na daljinu", razvijala veza s njegovom suprugom. Prilika da posjeti Južnoafričku Republiku trebalo je biti Svjetsko prvenstvo 2010. godine, ali "Vatreni" se nisu kvalificirali pa Luka nije otišao u Afriku. Ubrzo se ukazala nova prilika za upoznavanje "uživo".

- Zinzi je imala jednu lošu ljubavnu situaciju i nakon njenog ljubavnog brodoloma pozvao sam je da dođe u Hrvatsku. Kad je sletjela u Zagreb, poljubili smo se i ostalo je povijest. Bila je u Hrvatskoj tri-četiri mjeseca, a s obzirom na krizu koja je tada vladala počeo sam razmišljati o tome da odem u Afriku. Još sam bio relativno mlad, u kasnim dvadesetima i odlučio sam pokušati pa što bude. Otisnuo sam se u Afriku s vrećom punom snova - pripovijeda Luka kako se 2011. preselio u Južnoafričku Republiku.

Supruga Zinziswa je iz plemena Xhosa, a jezik Xhosa s "kliktajućim" suglasnicima postao je poznat preko filma "Bogovi su pali na tjeme". Radila je za američku

kompaniju "Walmart" koja je kupila najveću maloprodajnu korporaciju u Africi "Massmart", a Zinziswa je bila zaposlena kao "buyer", tj. specijalist za uvođenje novih proizvoda. Luka se u Africi u početku bavio turizmom, a kasnije, više od osam godina, nekretninama.

- Trebale su mi tri godine da se snađem, bilo je to sve novo. Kad si u domovini imaš rodbinu, prijatelje, susjede. Južna Afrika je zemlja od 67 milijuna ljudi, najveći grad Johannesburg, s metropolitanskim područjem, ima deset milijuna stanovnika. Fluktuacija stanovnika je takva da se godišnje 50 posto stanovnika u kvartu promijeni zbog posla i drugih okolnosti. Tamo ne poznaješ svog susjeda i nemaš se na koga osloniti. To je sasvim drugi način života - kaže Luka koji za tamošnju klimu smatra da je najbolja na svijetu, a izmjenu godišnjih doba opisuje kao "proljeće, proljeće, jesen, proljeće", jer su zime suhe i sunčane, a ljeta nisu jako vruća.

- Proveli smo tamo jako lijepih dvanaest godina i proživjeli sve što Afrika nudi. Svi imaju neki romantičan dojam Afrike, ali to je zemlja ogromnih kontrasta, istovremeno i raj na zemlji i "ne baš najbolje" mjesto za život. Doživio sam i jedno i drugo, ali i sve između. Na svakom koraku ima neimaštine kakvu mi ovdje ne možemo zamisliti, ima ljudi koji žive ispod mostova, u slamovima, a s druge strane imate veleposjede i palače okružene zidom, s bazenima i poslugom, kao u starim engleskim serijama. Druga je to dinamika života, gotovo uvijek je sunčano i toplo i možeš se uljuljkati u osjećaj da si stalno na godišnjem. Ali onda shvatiš da to baš nije u potpunosti tako jer si okružen kriminalom, bodljikavom žicom i žicama pod naponom, te nije baš preporučljivo prošetati ulicom nego samo shopping-centrom. Mi srećom nismo nikad imali nikakvih neugodnosti, dapače, ali se takve stvari događaju svakodnevno - opisuje Luka kako je živjeti u zemlji s jednom od najviših stopa kriminala u svijetu.

(/images/novosti/2023-11/lukacergolj2023ws.jpg)No, Luku je nešto vuklo "doma".

- Odlučili smo dvanaest godina u Africi, kod ženine obitelji, da je vrijeme da se vratimo u Europu, jer mi nema ničeg ljepšeg nego biti u krugu svoje obitelji, da malo nadoknadim nenadoknadivo, da malo moji roditelji i sestra upoznaju svoje unuke i nećake, naše juniore. U Hrvatsku smo došli u lipnju. Planirali smo i ranije, ali odužilo se renoviranje kuće u Africi koju smo željeli prodati. Zatim se drastično promijenila situacija na tržištu nekretnina, kamatne stope na kredite su se digle za 70 posto i nitko više nije kupovao već je u obzir dolazio samo najam. Tako smo i mi iznajmili kuću na godinu dana pa ćemo vidjeti kako će se to dalje razvijati. Na Cresu smo završili igrom slučaja jer nam je prvotni plan bio preseliti se u Švedsku. Bili bismo na dva sata od Hrvatske, Zinzi ima tetu gore, a ja prijatelja i to nam se

činilo najboljom opcijom. Švedska je obiteljski orijentirana, imaju dosta pogodnosti za porodice i gradovi su ugodni za život porodici. No, kako se približavao rok da odemo, ja sam imao sve jači osjećaj da hoću biti doma, gdje nisam dugo bio i sve mi je falilo, i dobro i loše. Kako smo sletjeli u Zagreb samo me preokrenulo da tu i ostanemo. Trebalo se na brzinu drugačije organizirati. Sestra mi je javila da je zadnji dan za upis u vrtić. Skroz sam zaboravio da postoje upisi u vrtić jer dolje ima milijardu vrtića, izabereš, pitaš koliko košta i gotovo. Kako smo sa sobom imali tisuću dokumenata spremnih za dvojno državljanstvo, za spajanje porodice, mislio sam da ću imati sve što mi treba i otišao sam na razgovor u vrtić u koji sam i ja išao kao dijete. Tamo sam saznao da bez prebivališta ne mogu ništa. Odjurio sam na policiju, predao sve papire, čekao tri i pol sata (nisam znao da postoji redomat), a kad sam konačno došao na red službenica me pitala ispisnicu iz prebivališta u Africi. To je bio onaj jedan papir koji fali. Meni kao da je netko spustio roletu jer sam u našoj ambasadi u Pretoriji spremio dvije kile dokumenata budući da sam znao da kod nas obožavaju tražiti taj jedan ključni dokument. Čak sam pitao treba li mi nekakva odjava, a službenica u ambasadi mi je rekla "Pa vi ste Hrvat, vraćate se doma!" Da skratim priču, ništa nisam uspio srediti. Čak sam dobio kontakt vladinog Ureda za dobrodošlicu, što mi je zvučalo skroz alanfordovski i morao sam ih nazvati kako bih se uvjerio da to doista postoji. Čovjek iz tog ureda se stvarno angažirao, raspitao se o tom dokumentu, na kraju je ispalo da mi to nije trebalo. Međutim, rok za prijavu u vrtić je prošao i nismo znali što dalje. Otišli smo na Cres kako bismo bili s obitelji i skovali novi plan. Jednom smo se vozili biciklima s klincima i htio sam ženi pokazati creski vrtić, školu, gimnaziju, kako je to sve blizu jedno drugom. Otišli smo do vrtića i baš smo sreli ravnateljicu koju sam zamolio da malo razgledamo vrtić. Ušli smo unutra i izašli s osmijehom na licu. Odluka je pala - u dahu je Luka ispričao kako je došlo do toga da se s obitelji doselio u Cres.

- U meni je stalno tinjala želja da živim na otoku jer mi je trebalo ovako nešto nakon onih 67 milijuna ljudi i te ludnice od prenapučenosti, gdje se Zinzi morala dizati u 4 i pol ujutro da bi izbjegla "rush hour" i vraćala se kasno popodne. Ovo je *lifestyle* kojeg možemo imati jer tu živimo, gotovo smo domaći, a ljudi plaćaju velike novce da bi ovdje došli na tjedan ili dva. Mislim da našim ljudima treba objasniti što imaju u svojoj domovini. Svakom bih preporučio da ode vani živjeti i raditi jer nije tamo sve kao što vidimo u filmovima. Mi ovdje imamo fantastičnu priču, taj naš "pomalo" način života koji zlata vrijedi. Kad trebaš nešto obaviti prošećeš se, ne trebaš brinuti o javnom prijevozu ili automobilu - oduševljen je Luka načinom života kojeg sada ima, nakon dvanaest godina velegrada.

Dok još uvijek rješava papirologiju za suprugu jer, koliko god je Luka oduševljen svime u Hrvatskoj, poslovična hrvatska birokracija ipak ima zadnju riječ, zajedno

sa suprugom polako priprema turistički projekt kojim bi se želio baviti – od Cresa napraviti *hub* za digitalne nomade. Vjeruje da otok nudi puno više od ljetnog odmora i razonode, te da se tu može cijele godine lijepo živjeti i raditi.

Cijela obitelj, Luka, njegova supruga Zinziswa i djeca Leon Mangaliso i Lovro Wandile, u Cresu se osjećaju opušteno i prihvaćeno. Djeca su se bez problema upisala u vrtić i, iako za sada komuniciraju samo na engleskom jeziku, lijepo su se uklopili u lokalnu sredinu. Osim toga, jedva čekaju da se poigraju na snijegu.

- Nisam zime vidio dvanaest godina, sad je jedva čekam. Naša djeca nikad nisu vidjela snijeg. Zamišljali su kako je super kad se kupaš u moru i onda izađeš pa se igraš na snijegu. Morao sam im objasniti da se kupaš ljeti kad je toplo, a snijeg pada zimi kad je hladno i onda se ne ide u more. Kada sam posljednji put odlazio u Afriku bilo je pred Božić, u Zagrebu je bilo -9, u Frankfurtu -16 i mećava, avion nije mogao poletjeti, a kad smo stigli u Južnu Afriku tamo je bilo 34 stupnjeva. Sada sam spreman na pravu zimu, nadao sam se snijegu da ga i klinci dožive, ali izgleda da će ga biti sve manje - požalio se Luka na nedostatak pravih zimskih radosti, a za kraj je još jednom usporedio svoje afričko iskustvo i život u Hrvatskoj, odnosno na Cresu.

- Svi mi govore "Kamo ste otišli, što ćete na moru preko godine, pa sad će zima". Ja im odgovaram kako je ovdje sve opušteno, nema kriminala, sve ti je nadohvat ruke, a ljudi su topli i pristupačni. Puno se piše kakvi su Hrvati, što im sve smeta. Kad bih ja napisao knjigu o našim iskustvima rekli bi da sam ludi promotor Hrvatske i hrvatskih vrijednosti jer, ne da nismo imali bilo kakvih neugodnosti otkad smo došli u Hrvatsku i na Cres, nego su, čak posebno prema mojoj supruzi i klincima, svi vrlo ljubazni - zaključio je Luka koji uvijek rado ističe da se Cres u njegovom slučaju pokazao kao fantastičan izbor koji obiteljima nudi ravnotežu između posla i slobodnog vremena. A upravo vrijeme provedeno u krugu obitelji i prijatelja je najveća vrijednost.

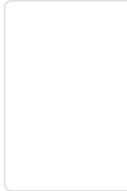
Članak je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.

Tweetaj

Podijeli

0 komentar

Sortiranje prema **Najsta**

Poklopac vjetrobransko

Vjetrobransko staklo
bez leda čak i usred
jake zime | 1+1...

K

(/index.php/component/banners/click/107)

Servisne informacije

11 / 24
2023

Bez vode, 27. 11. 2023.

(/index.php/obavijesti/16876-bez-vode-27-11-2023)

11 / 23
2023

Bez struje, 24. 11. 2023.

(/index.php/obavijesti/16869-bez-struje-24-11-2023)

Brodsko linija Ilovik - Mrtvaška

(/index.php/obavijesti/350-brodsko-linija-ilovik-mrtvaska)

Katamaran M. Lošinj - Cres - Rijeka

(/index.php/obavijesti/102-katamaran-m-losinj-cres-rijeka)

Trajekti Merag-Valbiska, Porozina-Brestova

(/index.php/obavijesti/84-trajekti)

Brod M. Lošinj - Unije - Susak

(/index.php/obavijesti/101-brodsko-linija-m-losinj-unije-susak)

Najčitanije

[Na Lošinju odstrijeljen čagalj \(/index.php/u-razno/16858-na-losinju-odstrijeljen-cagalj\)](/index.php/u-razno/16858-na-losinju-odstrijeljen-cagalj)

[Automobilom u autobus \(/index.php/u-razno/crna-kronika/16859-automobilom-u-autobus\)](/index.php/u-razno/crna-kronika/16859-automobilom-u-autobus)

["Ovdje znaš sve ljude u svim ulogama" \(/index.php/revija/16822-ovdje-znas-sve-ljude-u-svim-ulogama\)](/index.php/revija/16822-ovdje-znas-sve-ljude-u-svim-ulogama)

[Fešta u Ustrinama \(/index.php/u-razno/16823-festa-u-ustrinama\)](/index.php/u-razno/16823-festa-u-ustrinama)

[Grade novi mul od 107 metara \(/index.php/u-razno/16834-grade-novi-mul-od-107-metara\)](/index.php/u-razno/16834-grade-novi-mul-od-107-metara)

[Ovdje ne trebaš brinuti o javnom prijevozu ili automobilu \(/index.php/revija/16886-ovdje-ne-trebas-brinuti-o-javnom-prijevozu-ili-automobilu\)](/index.php/revija/16886-ovdje-ne-trebas-brinuti-o-javnom-prijevozu-ili-automobilu)

Najnovije

11 / 26 2023	Najviše glasova kolumbijskom autoru	(/index.php/u-kulturi/16889-najvise-glasova-kolumbijskom-autoru)
11 / 26 2023	Poraz i od druge momčadi "Dinama"; i dalje bez boda	(/index.php/sportski/16888-poraz-i-od-druge-momcadi-dinama-i-dalje-bez-boda)
11 / 26 2023	Bod ih dijeli od vodećih	(/index.php/sportski/16887-bod-ih-dijeli-od-vodecih)
11 / 26 2023	Ovdje ne trebaš brinuti o javnom prijevozu ili automobilu	(/index.php/revija/16886-ovdje-ne-trebas-brinuti-o-javnom-prijevozu-ili-automobilu)
11 / 26 2023	Na zimski san kao peti	(/index.php/sportski/nogomet/16885-na-zimski-san-kao-peti)
11 / 26 2023	Treća pobjeda mlađih kadetkinja u nizu	(/index.php/sportski/16884-treca-pobjeda-mladih-kadetkinja-u-nizu)
11 / 25 2023	Protiv "Rijeke" pobjeda od tri gola razlike	(/index.php/sportski/nogomet/16883-protiv-rijeke-pobjeda-od-tri-gola-razlike)

Na današnji dan:

27.11.1820.

U Cresu rođen Giovanni Moise, opat, svećenik, filolog

OTOCI.NET ([HTTP://WWW.OTOCI.NET/](http://www.otoci.net/))

[Kontakti \(/index.php/kontakti\)](/index.php/kontakti)

[Uvjeti korištenja \(/index.php/koristenje\)](/index.php/koristenje)

[Oglašavanje \(/index.php/oglasavanje\)](/index.php/oglasavanje)

[Impressum \(/index.php/impressum\)](/index.php/impressum)